

เอกสารเสนอบทความทางวิชาการ

เรื่อง

การแพทย์ทางไกลสู่การรับรู้อย่างยั่งยืน

โดย

นาวาอากาศโทหญิง สารณี งามสง่า

โสต ศอ นาสิกแพทย์ รพ. ภูมิพลอดุลยเดช พอ.

พ.ศ.๒๕๖๖

บทคัดย่อ

จากภาวะวิกฤติโรคระบาดการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในช่วงสองปีที่ผ่านมา ได้ส่งผลกระทบต่อเชิงระบบ ทั้งทางการแพทย์ การคมนาคม และทางเศรษฐกิจสังคม โดยเฉพาะการตรวจรักษาผู้ป่วย พฤติกรรมการรับบริการเปลี่ยนแปลงไป ผู้ป่วยไม่สามารถเดินทางมารับการรักษาได้ตามปกติ ส่งผลกระทบต่อสถานะทางสังคมและสุขภาพเป็นอย่างมาก ทำให้ปัญหาของความเหลื่อมล้ำของการเข้าถึงระบบทางการแพทย์ยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น อย่างไรก็ตามการพลิกโฉมของระบบการสื่อสารระหว่างบุคคลได้เข้ามามีบทบาท พัฒนาไปสู่การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารทางการแพทย์ หรือ telemedicine ปัจจุบันการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้กับการแพทย์ทางไกล (Telemedicine) เพื่อการพัฒนาคุณภาพการให้บริการทางการแพทย์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว ผู้ป่วยสามารถเข้าถึงการรักษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม มีคุณภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (ด้านสาธารณสุข) ในการพัฒนาด้านสาธารณสุขของประเทศ นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ประเทศพัฒนาอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

คำสำคัญ

โรคระบาดการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙, การแพทย์ทางไกล, ความยั่งยืน

คำนำ

บทความทางวิชาการ เรื่องการแพทย์ทางไกลสู่การรับรู้อย่างยั่งยืน ฉบับนี้ เรียบเรียงขึ้นจากการหาข้อมูลจากวารสารการแพทย์และประสบการณ์โดยตรงของผู้เรียบเรียงในฐานะที่เป็นโสต ศอ นาสิกแพทย์ อันเป็นบุคลากรด้านหน้าที่รับการรักษาผู้ป่วยในยุควิกฤตโรคโควิด-๑๙ ระบาด ซึ่งเป็นโรคอุบัติใหม่ สร้างความสูญเสียต่อชีวิตรวมถึงเศรษฐกิจและสังคมในวงกว้าง

แรงบันดาลใจที่ทำให้เรียบเรียงบทความทางวิชาการฉบับนี้ มาจากสาเหตุในปี พ.ศ.๒๕๖๒ สถานการณ์การระบาดของไวรัสโควิด-๑๙ เป็นสถานการณ์วิกฤตสำคัญที่เข้ามาสั่นคลอนและส่งผลกระทบต่อประเทศไทยและโลก ไม่เพียงแค่ระบบสุขภาพเท่านั้นแต่ยังกระทบเป็นห่วงโซ่ทั้งระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนและปรับตัวทั้งระบบ โครงสร้าง ไปจนถึงหน่วยย่อย อีกทั้งการระบาดของโควิด-๑๙ ยังทำให้ความเหลื่อมล้ำทางด้านสุขภาพและสวัสดิการที่มีอยู่ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศรุนแรงและเห็นชัดเจนขึ้น ในทางการแพทย์ได้มีการปรับตัวอย่างมาก โดยมีการพัฒนาการแพทย์ทางไกลมาใช้ เพื่อขยายผลให้ผู้ป่วยเข้าถึงการรักษาแม้อยู่ห่างไกลและทันที่ อันส่งผลให้ลดการสูญเสียได้เป็นอย่างมาก เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้เรียบเรียงจึงตัดสินใจเรียบเรียงเป็นบทความทางวิชาการฉบับนี้ขึ้นมา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะขยายผลจากวิกฤตดังกล่าวสู่การพัฒนาทางการแพทย์อย่างยั่งยืน

ผู้เรียบเรียงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารบทความทางวิชาการฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ข้าราชการกองทัพอากาศและบุคลากรการแพทย์ ไปสู่สภาพอนาคตที่เน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการด้านสุขภาพ ดูแลประชาชนในพื้นที่ห่างไกล ให้ความรู้ด้านสุขภาพต่อไป

น.ท.หญิง สารณี งามสง่า

โสต ศอ นาสิกแพทย์ รพ. ภูมิพลอดุลยเดช พอ.

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารบทความทางวิชาการฉบับนี้ เกิดจากการตกลึกของการปฏิบัติหน้าที่เป็นโสต ศอ นาสิกแพทย์ รพ.ภูมิพลอดุลยเดช พอ. ซึ่งเป็นบุคลากรด่านหน้า ได้รับโอกาสตรวจรักษาผู้ป่วย รวมถึงพัฒนาโครงการเพื่อช่วยชีวิตผู้ป่วยในยุควิกฤตโรคโควิด-๑๙ ระบาด ผู้เรียบเรียงสามารถปฏิบัติภารกิจได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ก็ด้วยได้รับการสนับสนุนจาก น.อ.หญิง กรองกาญจน์ ว่องคงคากุล ผู้บังคับบัญชากองโสต ศอ นาสิกกรรม รพ. ภูมิพลอดุลยเดช พอ. และบุคลากรกองโสต ศอ นาสิกกรรม และโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช พอ. จึงขอขอบคุณกองทัพอากาศ และผู้บังคับบัญชาไว้ ณ ที่นี้

และเอกสารบทความทางวิชาการฉบับนี้ จะไม่สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี หากไม่ได้รับคำแนะนำที่ดี จึงขอกราบขอบพระคุณ ดร. กิตติศักดิ์ งามสง่า ไว้ ณ ที่นี้

เหนือสิ่งอื่นใด บุคคลที่สำคัญที่สุดในชีวิต กฤป งามสง่า บุตรชายที่คอยเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

อนึ่ง ผู้เรียบเรียงหวังว่า บทความทางวิชาการ ฉบับนี้จะมีประโยชน์อยู่ไม่น้อย ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาคุณภาพการรักษาบริการทางการแพทย์ต่อไป สำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นนั้นผู้เรียบเรียงขอน้อมรับผิดเพียงผู้เดียว และยินดีที่จะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาบทความทางวิชาการต่อไป

น.ท.หญิง สารณี งามสง่า

ผู้เรียบเรียง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ ความเป็นมา ความหมายและประโยชน์ของการแพทย์ทางไกล	๓
บทที่ ๓ บทสรุป	๗
บรรณานุกรม	๘
ข้อมูลเจ้าของบทความทางวิชาการ	๙

บทที่ ๑

บทนำ

จากภาวะวิกฤติโรคระบาดการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในช่วงสองปีที่ผ่านมา ได้ส่งผลกระทบต่อระบบ ทั้งทางการแพทย์ การคมนาคม และทางเศรษฐกิจสังคม โดยเฉพาะการตรวจรักษาผู้ป่วย พฤติกรรมการรับบริการเปลี่ยนแปลงไป ผู้ป่วยไม่สามารถเดินทางมารับการรักษาได้ตามปกติ ส่งผลกระทบต่อสถานะทางสังคมและสุขภาพเป็นอย่างมาก ทำให้ปัญหาของความเหลื่อมล้ำของการเข้าถึงระบบทางการแพทย์ยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น อย่างไรก็ตามการพลิกโฉมของการสื่อสารทางไกลทางการแพทย์ได้เข้ามามีบทบาทปรับเปลี่ยนวิกฤตเป็นโอกาสของผู้ป่วยที่สามารถรับการรักษาได้สะดวกขึ้น พัฒนาไปสู่การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารทางการแพทย์นำไปสู่การแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขในทุกมิติระดับชาติ และมีความนิยมแพร่หลายมากขึ้น (อรณพพรชัย 2021) เกิดการพัฒนาการแพทย์ทางไกลหรือ Telemedicine ซึ่งได้รับการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพและปรับปรุงเทคโนโลยีนำมาประยุกต์ใช้ในทางการแพทย์ (มณีสว่าง, 2561)

องค์การอนามัยโลก ให้นิยาม “การแพทย์ทางไกล (Telemedicine)” หมายถึง การให้บุคคลากรทางการแพทย์มีความสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร การปรึกษาการวินิจฉัย การตรวจรักษา รวมถึงการป้องกันโรคและสรุปผล ในผู้ป่วยที่อยู่ห่างไกล รวมถึงการเรียนรู้ทางการแพทย์อย่างต่อเนื่องของบุคคลากรการแพทย์(Organization, (2009)) (World Health Organization, 1998)

ปัจจุบันการประยุกต์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใกล้ขีดเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของมนุษย์โดยเฉพาะช่วงวิกฤติโรคระบาด ที่มนุษย์ต้องป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคโดยการอยู่ห่างไกลกัน ทำให้การสื่อสารโทรคมนาคมมีการพัฒนาก้าวหน้าและรวดเร็วมากขึ้น ปรับเปลี่ยนรูปแบบการสื่อสารโดยใช้โทรศัพท์ในการได้ยินแต่เสียงสนทนา แต่ในปัจจุบันเราสามารถใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเชื่อมต่อกับสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ได้ทำให้สามารถสื่อสารภาพเคลื่อนไหวและในเวลาเดียวกันสามารถได้ยินเสียงสนทนาไปพร้อมกันอีกด้วย ทำให้การติดต่อสื่อสารทางการแพทย์สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ได้ไม่จำกัด แม้ในพื้นที่ห่างไกล นอกจากนี้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร โทรคมนาคมยังส่งเสริมให้มีการพัฒนาด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านการแพทย์ และสาธารณสุขได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาเพื่อดูแลรักษาผู้ป่วยที่อยู่ห่างไกล เรียกว่าการแพทย์ทางไกล หรือ Telemedicine

ปัจจุบันการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้กับการแพทย์และการสาธารณสุข ก่อเกิดเป็น การแพทย์ทางไกล (Telemedicine) เพื่อพัฒนาคุณภาพการรักษาพยาบาลผู้ป่วยและให้บริการทางการแพทย์อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว ผู้ป่วยสามารถเข้าถึงการรักษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม มีคุณภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (ด้านสาธารณสุข) ในการพัฒนาด้านสาธารณสุขของประเทศ นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ประเทศพัฒนาอย่าง มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ต่อไป

บทที่ ๒

ความเป็นมา ความหมายและประโยชน์ของการแพทย์ทางไกล

รากศัพท์ของ Telemedicine มาจากภาษากรีก มาจากคำว่า Tele หมายถึง ระยะทาง และ Medicine มาจากรากศัพท์ภาษาละตินว่า "Mederi" หมายถึง การรักษา ในภาษาไทยอาจมีหลายคำที่ความหมายคล้ายคลึงกัน เช่น “การแพทย์ทางไกล” “โทรเวชกรรม” “โทรเวช ” “คลินิกแพทย์ออนไลน์” “เทเลเมดิซีน” เป็นต้น (สกลนันท์ หุ่นเจริญ, 2014) ในปัจจุบัน Telemedicine เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการให้บริการด้านสุขภาพแก่ชุมชนในประเทศที่มีรายได้ต่ำถึงสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคการระบาดของโรคโคโรนาไวรัส ๒๐๑๙ ได้มีการใช้การแพทย์ทางไกล หรือ telemedicine อย่างแพร่หลาย ซึ่งช่วยให้แพทย์สามารถรักษาผู้ป่วยในท้องถิ่นห่างไกลได้เป็นอย่างมาก หลีกเลี่ยงการสัมผัสเพื่อลดการติดโรคระบาด รวมถึงประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยอีกทางหนึ่ง

นิยามของการแพทย์ทางไกลในแต่ละประเทศอาจแตกต่างกันตามคำเรียก เช่น Telemedicine, telehealth หรือ eHealth จากการประชุมที่กรุงเจนีวาประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ในปี ๒๐๑๐ โดยองค์การอนามัยโลก ((WHO), 2010) ได้อธิบายความหมายไว้ว่า การแพทย์ทางไกล คือ การให้บริการดูแลสุขภาพโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ในการวินิจฉัย การรักษา และการป้องกันโรคหรือการบาดเจ็บ การวิจัย การประเมินผล และการศึกษาสำหรับผู้ให้บริการด้านสุขภาพและชุมชนแก่ผู้ป่วย

รูปแบบของ Telemedicine นั้น แบ่งได้คร่าวๆเป็น ๔ ระบบ ได้แก่

๑) ระบบให้คำปรึกษา โดยแพทย์ให้คำปรึกษาหรือวินิจฉัยโรค ผ่านการสนทนาและซักประวัติอาการผู้ป่วยผ่านภาพเคลื่อนไหวเพื่อการวินิจฉัยและตรวจรักษาเบื้องต้น

๒)ระบบเฝ้าระวัง ได้แก่ การติดตามอาการผู้ป่วยผ่านอุปกรณ์การแพทย์ที่บ้าน และให้คำแนะนำทางการแพทย์ รวมถึงการส่งต่อโรงพยาบาลหากมีกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้น

๓) ระบบให้ข้อมูลสุขภาพ ให้ข้อมูลด้านสุขภาพและความรู้ทางการแพทย์เบื้องต้น

๔) ระบบเรียนรู้ทางการแพทย์ เป็นแหล่งข้อมูลทางการแพทย์แก่บุคลากรสาธารณสุข เป็นต้น

การนำการแพทย์ทางไกล หรือ Telemedicine มาประยุกต์ใช้ ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมาก ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และตัวผู้ป่วยเอง โดยสามารถวิเคราะห์ที่ได้ ๕ มิติ (Mukda, 2020) ได้แก่

๑. ความประหยัดและคุ้มค่า

การนำการแพทย์ทางไกลมาใช้สามารถลดค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยในการเดินทางไปรับการรักษา จากแพทย์ที่โรงพยาบาลหรือคลินิก หรือในการปรึกษากับแพทย์เฉพาะด้าน สามารถลดค่าใช้จ่ายที่ต้องพักในโรงพยาบาล หรืออาจพักในโรงพยาบาล ในระยะเวลาที่สั้นลง เพราะว่าผู้ป่วยสามารถรับการวินิจฉัยและบำบัด รักษาได้จากทางไกล หรือเมื่อออกจากโรงพยาบาลแล้ว แพทย์สามารถ ตรวจสอบอาการได้จากที่พักของผู้ป่วย โดยไม่ต้องอยู่เพื่อดูอาการที่โรงพยาบาล

ผู้ให้บริการสามารถลดค่าใช้จ่ายได้โดยการรวมศูนย์ และสามารถบริหารจัดการทรัพยากร ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น ผู้ชำนาญการ ห้องทดลอง อุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์อื่น ๆ เนื่องจากสิ่งเหล่านี้มีราคาค่อนข้างแพง

ลดค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมบุคลากรทางการแพทย์ ให้ทันสมัยเนื่อง จากแพทย์ผู้ฝึกสอน สามารถให้การฝึกสอนอบรมแก่บุคลากรทางการแพทย์ ได้จากทางไกล รวมทั้งแพทย์สามารถเข้าสู่ ฐานข้อมูลทางการแพทย์ได้จากที่ห่างไกล

๒. การฝึกอบรมและให้การศึกษา

ทำให้เกิดการพัฒนาโดยรวมของการให้บริการทางการแพทย์ โดยการรวมข้อมูลสู่ ศูนย์กลางของทรัพยากรที่เกี่ยวข้องของทางโทรเวชกรรม เกิดพัฒนาองค์ความรู้ทางการแพทย์ จึงทำให้ แพทย์รวมถึงบุคลากรสาธารณสุขมีความทันสมัยข้อมูลอยู่เสมอ

๓. ด้านสังคมเศรษฐกิจ

สามารถให้ข้อมูลสุขภาพอนามัยเบื้องต้นแก่ประชาชน ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรทางการแพทย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น นักเทคนิค และผู้ช่วยแพทย์หรือพยาบาล มีความสมัครใจทำงาน ที่บ้านเกิดซึ่งเป็นพื้นที่ห่างไกล และยังเป็น การช่วยสร้างงานของบุคลากรในท้องถิ่น การที่สามารถ ให้บริการทางการแพทย์ได้อย่างปกติหรือเมื่อผู้ป่วยต้องการในพื้นที่ห่างไกลได้จะช่วยลดการอพยพเข้าสู่เมืองวิธีหนึ่ง

๔. ประสิทธิภาพในการรักษาทางการแพทย์

แพทย์ทั่วไปสามารถปรึกษาหารือกับแพทย์เฉพาะทางได้จากที่ห่างไกล โดยอาศัยเทคโนโลยีโทรเวชกรรม ในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค ระดับประเทศ และระหว่างประเทศ

๕. รายได้

ในขณะที่การให้บริการทางโทรเวชกรรมสามารถช่วยประหยัดด้านงบประมาณ และรายจ่ายได้จากการรวมศูนย์กลางบริการของทรัพยากรที่มีจำกัด โทรเวชกรรมยังเป็นการช่วยสร้างรายได้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างมาก โทรเวชกรรมอาศัยเทคโนโลยีขั้นสูงผสมผสานกับการให้บริการทางการแพทย์ ดังนั้น ผู้ผลิตอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีย่อมมีรายได้จากการขายอุปกรณ์แพทย์ ย่อมมีรายได้จากการให้บริการ ผู้ให้บริการทางด้านเครือข่ายสัญญาณต่าง ๆ มีรายได้จากการใช้สัญญาณการเชื่อมต่อต่างๆ ในการให้บริการโทรเวชกรรม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาในประเทศสหราชอาณาจักรจาก การศึกษาของ (Haider Z, 2022) พบว่าการใช้ telemedicine เพื่อติดตามการรักษาในผู้ป่วยที่มีภาวะคลื่นกรรมกระดูกช่วงโรคโคโรนาไวรัส ๒๐๑๙ ระบาด มีความปลอดภัย ประหยัดค่าใช้จ่าย มีผลในการประเมินทางคลินิก รวมถึงมีความพึงพอใจของผู้ป่วยและแพทย์เป็นอย่างสูง

ความท้าทายในการประยุกต์ใช้การแพทย์ทางไกลให้สอดคล้องกับนโยบาย ผบ.ทอ. และแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

จากยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ เป็นแผนการพัฒนาประเทศ ที่กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้หน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนต้องทำตาม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ประเทศไทยที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ โดยที่ รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ (planning.tu.ac.th_nutch, 2021)กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆให้สอดคล้องและบูรณาการกัน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ซึ่งให้ความสำคัญในการพัฒนากองทัพอากาศในทุกด้านอย่างเป็นระบบ เช่น การจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ และอาวุธยุทโธปกรณ์ที่เหมาะสม การฝึกศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากร การพัฒนาแนวความคิดในการปฏิบัติภารกิจ และการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้กองทัพอากาศมีขีดความสามารถที่เพียงพอและเหมาะสมในการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นประเทศหนึ่งที่มีระบบสุขภาพที่แข็งแกร่งประเทศหนึ่ง ได้มีการปรับตัวเพื่อพัฒนาระบบสุขภาพดิจิทัล (Digital Health) โดยมีวิสัยทัศน์ให้ประชาชนสามารถเข้าถึง เข้าใจ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลสุขภาพส่วนบุคคล ระบบดิจิทัลสุขภาพสนับสนุนการสร้างสุขภาวะและคุณภาพชีวิตที่ดี ความท้าทายในด้านการพัฒนาบริการทางการแพทย์และสุขภาพให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ให้บริการได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม (นางสาวชญานิศวรร กุศลรัตนมณีพร, 2008) เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ประเทศไทย ต้องกำหนดยุทธศาสตร์สร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาบริการสุขภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Health) เป็นหนึ่งในแผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในยุคปัจจุบันมาพัฒนาบริการสุขภาพที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ เพิ่มการให้บริการได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียมมากขึ้น โดยเน้นการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลเพื่อสุขภาพ ที่ประชาชนทุกกลุ่มวัย ทุกความแตกต่างทางสังคมได้รับประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม ไม่ติดขัดด้วยข้อจำกัดของพื้นที่ห่างไกล

แนวทางขับเคลื่อน Digital Health มุ่งใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาบริการด้านสุขภาพ จากปัจจุบันที่ประเทศไทยยังคงมีปัญหาคอขวดในการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพของประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ห่างไกล ประชาชนยังไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลสุขภาพของตนเองและยังไม่มีเตรียมความพร้อมอย่างจริงจังสำหรับสังคมสูงวัยที่จะเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการด้านสุขภาพ ไปสู่สภาพอนาคตที่เน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการด้านสุขภาพ ดูแลประชาชนในพื้นที่ห่างไกล ให้ความรู้ด้านสุขภาพ

การก้าวเข้าสู่การประยุกต์ใช้การแพทย์ทางไกลสู่การรับรู้อย่างยั่งยืน

จากวิกฤติโรคโควิด-๑๙ ระบาดที่ผ่านมา ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีการปรับตัวอย่างเป็นระบบและทันสมัย เปลี่ยนวิกฤติเป็นโอกาส นำไปสู่การบริการทางการแพทย์ทางไกลเพื่อผู้ป่วย และมีวิสัยทัศน์ให้นำไปสู่การรับรู้ของผู้ให้และผู้รับบริการเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน โดยจัดตั้ง การตั้งสำนักงานสุขภาพดิจิทัลแห่งชาติ (National Digital Health Agency : NDHA) ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางทำหน้าที่กำกับดูแลที่ตัวอย่างยั่งยืน (Governance and Sustainability) อภิบาลระบบดิจิทัลสุขภาพของประเทศ ตามหลักธรรมาภิบาลของข้อมูล (Data Governance) ปรับปรุงพัฒนากฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการอภิบาลระบบดิจิทัลสุขภาพร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกาศแพลตฟอร์มดิจิทัลสุขภาพระดับชาติ (National Digital Health Platform : NDHP) กำหนดนโยบาย มาตรการ แนวปฏิบัติ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง กำกับติดตามและบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ

บทที่ ๓

สรุป

การระบาดใหญ่ของโควิด-๑๙ ทำให้เห็นว่าการแพทย์ทางไกลสามารถช่วยให้ผู้ป่วยได้รับการเข้าถึงการรักษาพยาบาลได้อย่างเวลาและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลและชุมชนที่ด้อยโอกาส เพื่อให้การแพทย์ทางไกลมีผลประสิทธิภาพมากที่สุดในเวลาที่วิกฤต ตัวอย่างเช่น สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่ผ่านมา การลงทุนในนโยบายระดับชาติ การกำกับดูแล และมาตรฐานเป็นสิ่งสำคัญ อย่างไรก็ตามการส่งเสริมการเข้าถึงบริการการแพทย์ทางไกลอย่างยั่งยืนในระยะยาว แม้กระทั่งในประเทศที่มีระบบสุขภาพที่แข็งแกร่งที่สุด นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ประเทศพัฒนาอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นสิ่งที่ท้าทายต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

- (WHO), W. H. O. (2010). Telemedicine: Opportunities and Developments in Member States: Report on the Global Survey on eHealth. . *Global Observatory for eHealth Series – Vol 2. NLM Classification W 26.5. Geneva: World Health Organization.*
- นางสาวชญาณิศวรร กุลรัตน์มณีพร, M. S. K., นางสาวชญาณิศวรร กุลรัตน์มณีพร, Miss Shayanisawa Kulrattanamaneeporn . (2 0 0 8) . EFFICIENCY AND EFFECTIVENESS OF TELEMEDICINE SERVICE : CASE STUDY OF AOLUEK DISTRICT\\, KRABI PROVINCE\\, ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริการโทรเวชกรรมกรณีศึกษา: อำเภออ่าวลึกจังหวัดกระบี่. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มณีสว่าง, 2561. รายงานโครงการพัฒนาต้นแบบของเทคโนโลยีที่ช่วยในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการทางการแพทย์ฉุกเฉินทางไกลในชนบทโดยผ่านเครือข่ายดิจิทัลความเร็วสูง <http://nuradio.nu.ac.th/?p=4096>.
- สกกลนันทน์ หุ่นเจริญ, ปณิตา วรรณพิรุณ (2014). การประยุกต์ใช้ระบบการแพทย์ทางไกลเพื่อสนับสนุนการดูแลสุขภาพ, Apply using telemedicine system to support health care. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- อรรณพพรชัย , (2021). Applications of telemedicine systems for the improvement of quality service in rural emergency medicine . วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์นมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
- Haider Z, A. B., Subramanian P, Iranpour F. (2022). Telemedicine in orthopaedics during COVID-19 and beyond: A systematic review. *J Telemed Telecare.*
- Mukda, W. (2020). Evaluation of Distance Medical System to Support Health Care of the Elderly In the 21St Century to the 12 Cities Hidden Gem. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี.
- Organization, W. H. (2009). Telemedicine: opportunities and developments in Member States : Report on the second global survey on eHealth. *World Health Organization.* planning.tu.ac.th_nutch, (2021).

ข้อมูลเจ้าของบทความทางวิชาการ

ชื่อ นาวาอากาศโทหญิง สารณี งามสง่า

คุณวุฒิ

- แพทยศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๔๙
- วุฒิปัตรสสาขาสไต นาสิก ลาริงซ์วิทยา ราชวิทยาลัย สไต คอ นาสิกแพทย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๕
- วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและการจัดการด้านสุขภาพ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๖๑
- แพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางสาขาสไต คอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา สำหรับผู้ป่วยเด็ก คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๖๔

ตำแหน่ง สไต คอ นาสิกแพทย์ รพ.ภูมิพลอดุลยเดช พอ.

หมายเลขโทรศัพท์ 02 534 7368 / 083 554 9222

ผลงานทางวิชาการ

1. นำเสนอผลงาน “Cost-Utility analysis of a Universal hearing Screening and high risk newborn hearing screening program in Bhumibol Adulyadej Hospital” ในงานประชุมวิชาการราชวิทยาลัย สไต คอ นาสิกแพทย์แห่งประเทศไทยประจำปี 2561
2. นำเสนอผลงาน “Burkitt’s Lymphoma of maxillary sinus at Bhumibol Adulyadej Hospital: A Case report in Thailand” ในงานประชุมวิชาการราชวิทยาลัย สไต คอ นาสิก แพทย์แห่งประเทศไทยประจำปี 2562
3. Satanee Ngamsanga. Original article Cost-utility analysis of newborn hearing screening in Thailand. Chulalongkorn bulletin July 2019
4. Satanee Ngamsanga. Systematic review Cost-effectiveness analysis comparison influenza vaccination of trivalent VS quadrivalent 2013-2017. Royal Thai Air Force Medical Journal December 2019
5. Paper Presentation in International Conference annual Bhumibol Adulyadej Hospital 2018 “Review article of cost-effectiveness analysis newborn hearing screening in Thailand”

6. Paper Presentation in The 5th Congress of European ORL-Head & Neck Surgery to be held in Brussels, 2019. Cost-Utility analysis of a Universal hearing Screening and high-risk newborn hearing screening program in Bhumibol Adulyadej Hospital
7. Ngamsanga S, Vathanophas V, Ungkanont K, Tanphaichitr A, Wannarong T. Pediatric respiratory tract foreign bodies in children: A systematic review. *Auris Nasus Larynx*. 2022 Oct 25;50385-8146(22)00218-8. doi: 10.1016/j.anl.2022.10.003. Epub ahead of print. PMID: 36307283.

สมาชิกภาพ

1. อนุกรรมการฝึกอบรมและสอบความรู้ความชำนาญด้านหูคอจมูกเด็ก ราชวิทยาลัยโสต ศอ นาสิกแพทย์แห่งประเทศไทย
2. กองบรรณาธิการวารสารหู คอ จมูกและใบหน้าแห่งประเทศไทย
3. อนุกรรมการและคณะกรรมการสอบวิจัยแพทย์ประจำบ้านราชวิทยาลัยโสต ศอ นาสิกแพทย์แห่งประเทศไทย
4. ผู้ทรงคุณวุฒิวารสารจดหมายเหตุทางแพทย์ฯ (จพสท.) แพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
5. อาจารย์พิเศษ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Plagiarism Checking Report

Created on Apr 16, 2023 at 13:00 PM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
3103966	Apr 16, 2023 at 13:00 PM	Satane.N@chula.ac.th	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เอกสารวิชาการ น.ท.หญิง สาธนี แก้วไข2.docx	Completed	2.38 %

Match Overview

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX
1	Applications of telemedicine systems for the improvement of quality service in rural emergency medicine	อรณพพรชัย , วิชาวัฒน์	วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	2.38 %

Match Details

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

และปรับปรุงเทคโนโลยีนำมาประยุกต์ใช้ในทางการแพทย์มีผู้วิจัย 2561 องค์การอนามัยโลก ให้นิยาม "การแพทย์ทางไกล Telemedicine "หมายถึงการให้บุคคลากรทางการแพทย์มีความสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารการปรึกษาการวินิจฉัยการตรวจรักษา รวมถึงการป้องกันโรคและสรุปผลในผู้ป่วยที่อยู่ห่างไกล รวมถึงการเรียนรู้ทางการแพทย์อย่างต่อเนื่องของบุคคลากรการแพทย์ Organization 2009 World Health Organization 1998 ปัจจุบันการประยุกต์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โกลด์เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของมนุษย์โดยเฉพาะ

EFFECTIVENESS OF TELEMEDICINE SERVICE CASE STUDY OF AOLUEK DISTRICT KRABI PROVINCE ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริการโทรเวชกรรมกรณีศึกษาอำเภออ่าวลึกจังหวัดกระบี่ ภาสกรณีย์มหาวิทยาลัยมุณีสว่าง 2561 รายงานโครงการพัฒนาต้นแบบของเทคโนโลยีที่ช่วยในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการทางการแพทย์ฉุกเฉินทางไกล ในชนบท โดยผ่านเครือข่ายดิจิทัลความเร็วสูง <http://nuradionuach.p 4096> สกลนันทน์ หุ่นเจริญ ภาสกรณีย์ 2014 การประยุกต์ใช้ระบบการแพทย์ทางไกลเพื่อสนับสนุนการดูแลสุขภาพ Apply using telemedicine system to support health care มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วรรณพรพรชัย 2021 Applications

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

กับระบบการแพทย์ฉุกเฉิน โดยแผนหลักมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ Sustainable Development Goals SDGs เป็นไปตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายประเทศไทย 40 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข การปฏิรูประบบการแพทย์ฉุกเฉินและแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินนอกโรงพยาบาล การบริการในท้องถิ่น การส่งต่อผู้ป่วยฉุกเฉิน และการจัดการสาธารณสุขด้านการแพทย์และสาธารณสุขซึ่งแผนหลักฉบับนี้เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินระยะปานกลางที่มุ่งเน้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดที่ต้องการลดการเสียชีวิตและความพิการจากการเจ็บป่วยฉุกเฉิน องค์การอนามัยโลก ได้อธิบายคำว่า การแพทย์ทางไกล Telemedicine อย่างกว้างๆไว้ว่าการแพทย์ทางไกลคือการให้บริการดูแลสุขภาพทางไกล โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับการแลกเปลี่ยนที่มีประสิทธิภาพ ในการวินิจฉัยการรักษาป้องกัน โรค รวมถึงการศึกษา อากาศบำบัด การวิจัย และประเมินผล และเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อ เนื่องของบุคคลากรทางการแพทย์ World Health Organization 1998 ปัจจุบัน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีการสื่อสาร โทรคมนาคมที่นับวันยิ่งจะทำให้ระบบต่างๆ พัฒนาก้าวหน้าและรวดเร็วมากขึ้นจากอดีตเราเคยใช้โทรศัพท์สำหรับพูดติดต่อสื่อสารเท่านั้น แต่ปัจจุบันเราสามารถ ใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อเชื่อมต่อกับสื่อออนไลน์ต่างๆได้ ทำให้เห็นทั้งภาพภาพเคลื่อนไหวและได้ยินเสียงของคู่สนทนาของเราในเวลาเดียวกันช่วยให้การติดต่อสื่อสาร

ที่ให้การรักษาดูแลระบบการแพทย์ทางไกลต้องมีความเชี่ยวชาญในการรักษาพยาบาลผ่านจอคอมพิวเตอร์คือสามารถดูภาพลักษณะอาการผู้ป่วยผ่านระบบการให้บริการการแพทย์ทางไกลและต้อง มี 269 วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์นมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ WESTERN UNIVERSITY RESEARCH JOURNAL of HUMANITIES and SOCIAL SCIENCE ปีที่ 7 ฉบับที่ 3 กันยายน ธันวาคม 2564 | Vol7 No3 September/December 2021 ISSN 24653578 ความรู้สามารถ ใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ด้วย 3 การรักษาด้วยวิธีการแพทย์ทางไกลยังไม่มีการทางกฎหมายออกมาเป็นแนวทางในการรักษาให้แพทย์และผู้ให้บริการทางการแพทย์ตั้งนั้น การให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินทางไกล ในชนบท โดยการประยุกต์ใช้ระบบการแพทย์ทางไกล Telemedicine ต้องมีการพัฒนาควบคู่กันระหว่างความเชี่ยวชาญของแพทย์ที่ต้องรักษาผ่านระบบคอมพิวเตอร์รวมถึงแนวทางการรักษาผ่านระบบการแพทย์ทางไกลและพัฒนา ระบบเครือข่ายเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ให้ทันสมัยสามารถใช้ได้ครอบคลุมในพื้นที่ชนบททางไกลประชาชนชนบทสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอภาคและรวดเร็วทันเวลาจะช่วยให้ประชาชนที่อยู่ชนบททางไกลเมื่อเกิดการเจ็บป่วยฉุกเฉินสามารถรับการรักษาจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญได้อย่างมีคุณภาพเท่าเทียมกับประชาชน ในเขตเมืองต่อไป เอกสารอ้างอิงกระทรวงสาธารณสุข 2562 พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พศ 2562 นนทบุรี กระทรวงสาธารณสุข พงษ์ประเสริฐ 2561 ระบบบริการสาธารณสุขคนไทยเข้าถึงแต่ยังมีเหลื่อมล้ำสืบค้นเมื่อ 30 ธันวาคม 2563 จาก <http://www.komchadlueknet.news.edu/health/338987> ไพศาลมุณีสว่าง 2561 รายงาน โครงการพัฒนาต้นแบบของเทคโนโลยีที่ช่วยในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการทางการแพทย์ฉุกเฉินทางไกล ในชนบท โดยผ่านเครือข่ายดิจิทัลความเร็วสูงสืบค้นเมื่อ 30 ธันวาคม 2563 จาก <http://nuradionuach.p 4096> สกลนันทน์ หุ่นเจริญ มนจิรัฐสุวรรณและปณิตวารณพิรุณ 2557 การประยุกต์ใช้ระบบการแพทย์ทางไกลเพื่อสนับสนุนการดูแลสุขภาพวารสาร